

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priecelovej a členiek senátu JUDr. Zuzany Durišovej a JUDr. Zdenky Kohútovej, v právnej veci žalobcu: **Ing. J. G., K. X.**, 911 01 Trenčín, zast. JUDr. Ľ. P., advokátom, J., Trenčín, proti žalovanému: **Ing. A. L. S., Š., X. Galanta**, zast. JUDr. E. Z., advokátkou, Z., 92400 Galanta, o zaplatenie 767 789,50 Sk s príslušenstvom, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 21Cob/335/2006-156 zo dňa 5. júna 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 21Cob/335/2006-156 zo dňa 5. júna 2007 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Galante č. k. 17Cb/3/2006-67 zo dňa 13. septembra 2006 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Galante ako súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 767 789,50 Sk a nahradiť trovy konania vo výške 38 385 Sk titulom súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia vo výške 25 600 Sk.

Z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že medzi sporovými stranami bola uzavretá zmluva o dielo podľa § 536 ods.1 OBZ, predmetom ktorej bola výstavba rodinného domu s dvoma bytovými jednotkami v k.ú. Trenčín na parcele číslo X. a X.. Stavebné práce boli začaté 20.7.2001 a doba plnenia bola dohodnutá do 9.12.2002. Zmluvné strany si dohodli, že zhotoviteľ zodpovedá za vady diela v dobe od jeho odovzdania, prípadne za vady, ktoré boli spôsobné jeho zavinením. Zhotoviteľ sa ďalej zaviazal počas záručnej doby, ktorá je 36 mesiacov, odstrániť na vlastné náklady vady, ktoré vznikli na jeho strane. Žalobca reklamoval vady diela (únik vody na prvom nadzemnom poschodí v pravom krídle domu) dňa 14.6.2004. Keďže žalovaný neodstránil vady diela v zmysle dohodnutých zmluvných podmienok, žalobca dal vady odstrániť na vlastné náklady tretím subjektom. Súd právny vzťah posúdil ako obchodno-právny podľa § 262 ods. 1 OBZ. Žalobca listinnými dokladmi preukázal nárok, o opodstatnenosti ktorého súd nemal dôvod pochybovať a podľa § 101 ods. 2 O.s.p. o veci rozhodol i bez vypočutia žalovaného a bez jeho prítomnosti, pretože žalovaný napriek tomu, že boli vo veci vytýčené štyri termíny, nezúčastnil sa žiadneho z nich. Návrhu bolo v celom rozsahu vyhovené.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal žalovaný odvolanie a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil Okresnému súdu v Galante na ďalšie konanie, z dôvodu uvedených v § 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O.s.p. Súd napadnutým rozhodnutím pochybil a zasiahol do jeho základných ústavných a procesných práv, keď podľa článku 48 Ústavy SR, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom. Odvolateľ namietal, že nebola naplnená podmienka pre postup podľa § 101 ods. 2 O.s.p., pretože žalovaný a jeho právna zástupkyňa sa včas ospravedlnili na nariadené súdne pojednávania a vždy požiadali o odročenie z dôležitého dôvodu. Odvolateľ ďalej uviedol, že nemohol bez výpovede žalobcu ani zistiť, čo je predmetom konania, pretože medzi ním a žalobcom prebieha viacero samostatných súdnych konaní, a preto nemohol ani navrhnúť doplnenie dokazovania.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., §214 ods. 1 O.s.p. Odvolací súd sa stotožnil s postupom súdu prvého stupňa, ktorý vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného vzhľadom na to, že nie je povinnosťou súdu

vyhovieť akejkolvek žiadosti na odročenie pojednávania a dovolenka právnej zástupkyne žalovaného, prípadne jej neúčast' z dôvodu, že žalovaný má iné pracovné povinnosti, nemôže byť považovaná za dôvod, pre ktorý by mal prvostupňový súd odročiť pojednávanie a vo veci nekonať. K námietke odvolateľa, ktorý poukázal na to, že v konaní nebol vypočutý ani žalobca, odvolací súd uvádza, že vypočutie účastníka - dôkaz výsluchom je iba jedným z dôkazných prostriedkov a nevykonanie tohto dôkazu nie je postupom, ktorým by súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom, ako predpokladá § 237 písmeno f/ O.s.p. Na nový dôkaz, ktorý nebol uplatnený pred súdom prvého stupňa, ale až v odvolacom konaní, a to písomné podanie zo dňa 4.6.2007, odvolací súd nebral zreteľ s poukazom na § 205 ods. 3 O.s.p. Odvolací súd ma za to, že Okresný súd v Galante rešpektoval procesné práva účastníka, bol riadne predvolaný na pojednávanie a jeho neprítomnosť nemožno kvalifikovať ako opodstatnený dôvod pre odročenie pojednávania.

Na základe uvedeného, Krajský súd v Trnave rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil. Odvolací súd nepripustil dovolanie, pretože nejde o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku Krajského súdu v Trnave podal žalovaný dovolanie v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Má za to, že Krajský súd v Trnave pochybil, ak dospel k záveru, že postupom súdu prvého stupňa neboli žalovanému odňaté jeho ústavne práva a neboli porušené práva účastníka na spravodlivý proces, a ak sa stotožnil s postupom súdu, ktorý vo veci konal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného. V predmetnom prípade nebola naplnená dikcia ustanovenia § 101 ods. 2 O.s.p. Je preukázané, že žalovaný a jeho právna zástupkyňa včas ospravedlnili svoju neprítomnosť na nariadených pojednávaniach a zakaždým požiadali z dôležitého dôvodu o odročenie. Nie je vylúčené, aby súd vec prejednal a rozhodol bez prítomnosti účastníka, je však vždy povinný poskytnúť mu možnosť, aby sa osobne zúčastnil pojednávania. Súd môže prejednať vec v neprítomnosti účastníka konania, ak nepožiada o jeho odročenie z dôležitých dôvodov. Žalovaný sa vždy včas ospravedlnil a uviedol aj vážny dôvod na jeho odročenie. Na podporu svojho tvrdenia poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 87/2006. Domnieva sa, že súd druhého stupňa pochybil pri konštatovaní, že

z obsahu odvolania, ktoré podal žalovaný, nevyplýva, že by navrhoval doplniť konanie o nové dôkazy. Z podaného odvolania bolo zrejmé, že bez účasti žalobcu nebolo možné zistiť, čo je vlastne predmetom konania vzhľadom na to, že medzi sporovými stranami prebieha na Okresnom súde Galanta viacero súdnych konaní týkajúcich sa väd predmetu diela. V spornom prípade žalovaný nebol poučený súdom prvého stupňa podľa § 120 ods. 4 O.s.p., a preto je chybné konštatovanie odvolacieho súdu, keď na písomné podanie a dôkazy zo dňa 4.6.2007 nebral zreteľ, čo ho oprávňuje nové znenie § 205 ods.3 O.s.p. Ide o dôkazy, ktoré žalovaný nemohol navrhnúť vykonať pred súdom prvého stupňa, keďže nebol súdom vypočutý a súd vychádzal len z tvrdení žalobcu. Súd druhého stupňa sa takisto nevysporiadal so vznesenou námietkou žalovaného ohľadne už prebiehajúceho súdneho konania, spisová značka 10Cb/13/06, kde konanie bolo začaté dorúčením návrhu dňa 22.9.2005, ktoré sa týka predmetných väd diela, a preto v zmysle § 104 ods. 1 O.s.p. súd mal konanie pre litespendenciu zastaviť. Preto navrhuje napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trnave zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods.1 O.s.p.) proti právoplatnému rozhodnutiu (§ 236 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podľa § 241 ods. 1 O.s.p., a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je dôvodné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Podľa tohto zákonného ustanovenia možno dovoláním napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu, ak sa preukáže, že v konaní došlo k takému nesprávnemu procesnému postupu súdu, v dôsledku ktorého účastníkovi konania bola znemožnená realizácia procesných práv priznaných Občianskym súdnym poriadkom, za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť, a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený. Občiansky súdny poriadok umožňuje účastníkom konania najmä zúčastniť sa

pojednávania, byť vypočutý ako účastník, robiť podania, navrhovať vykonanie dôkazov a podobne.

Každý účastník má právo, aby vec bola prerokovaná na súde v jeho prítomnosti, a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom (čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd).

Zásada ústnosti ako zásada prejednávacia v záujme dosiahnutia účelu sporového občianskeho súdneho konania je upravená v ustanovení § 101 O.s.p., ktoré umožňuje súdu pokračovať v konaní, ak sú účastníci nečinní, pričom z vážneho dôvodu o odloženie konania nepožiadali. Právo účastníka, aby jeho vec bola prejednávaná verejne a v jeho prítomnosti, zaručené ústavou SR, je treba chápať tak, aby súd umožnil účastníkovi v konaní uplatnenie jeho práv.

Z obsahu spisu vyplýva, že predmetom sporu je žalobcom uplatnené právo na náhradu vynaložených nákladov vo výške 767 789,50 Sk z titulu porušenia zmluvného záväzku - zmluvy o dielo, číslo 2001-6 uzavretej dňa 1.7.2001. Vo veci bol vydaný platobný rozkaz číslo konania 17Cb3/2006-32 zo dňa 27.2.2006, voči ktorému žalovaný podal v súlade s ustanovením § 174 ods. 2 O.s.p. odpor a platobný rozkaz bol zrušený v celom rozsahu a prvostupňový súd nariadil pojednávanie na prejednanie veci. Žalovaný na nariadené pojednávanie (5.5., 2.6. a 28.6.2006) sa riadne a v čas ospravedlnil z relevantných dôvodov, a to čerpania dovolenky mimo územia SR, pracovnej cesty mimo územia SR a pracovnej neschopnosti, ktorú doložil potvrdením o PN a súčasne požiadal o odročenie pojednávania a nariadenie nového termínu na prejednanie veci. Súčasne aj žalobca ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaniach a trval na prejednaní veci v jeho prítomnosti.

V danom prípade súd prvého stupňa, napriek uvedením skutočnostiam, vec prejednal dňa 13.9.2006 bez účasti sporových strán, bez ich vypočutia, napriek tomu, že žalovaný, ako aj žalobca požiadali o odročenie pojednávania a trvali na osobnej účasti na pojednávani. Súd rozhodol v merite veci bez toho, aby vykonal potrebné dokazovanie, osvojil si len tvrdenia žalobcu uvedené v žalobe a náležite sa nevysporiadal s námietkami žalovaného uvedené v odpore voči vydanému platobnému rozkazu. Žalovaný ako zhotoviteľ diela spochybnil opodstatnenosť uplatnenej pohľadávky s poukazom na článok VIII predmetnej zmluvy – zodpovednosť za škody a vady diela .

Podľa názoru dovolacieho súdu neboli splnené podmienky preto, aby súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu. Tým, že tak urobil, bola postupom súdu žalovanému odňatá možnosť realizovať jeho procesné práva, priznané v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránením záujmom.

Vzhľadom na uvedené, v predmetnom konaní došlo k procesnej vade, zakladajúcej prípustnosť dovolania podľa ust. § 237 písm. f/ O.s.p. Odvolací súd pochybil, keď rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktoré je postihnuté závažnou procesnou vadou, posúdil ako vecne správne.

Na základe uvedeného, dovolací súd rozhodnutia súdov zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie(§ 243 b) ods. 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok

V Bratislave dňa 25. júna 2008

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
B. M.